

שלמה קווס • רחלי פלנט־רוזן

אם אתם קוראים את המילים האלה

המכתבים האחרונים
של נופלי חרבות ברזל

Shlomo Kavas & Racheli Palant-Rozen
If You Are Reading These Words:
The Last Letters of the Fallen from Operation Swords of Iron

שלמה קווס ורחלי פלנט
אם אתם קוראים את המילים האלה:
המכתבים האחרונים של נופלי חרבות ברזל

עורך אחראי: ראובן ציגלר
עורכת ראשית: אוריה מבורך
עורכת משנה: אפרת גרוס
עריכה לשונית: שרה המר
הגהה: אביחי גמדי
עיצוב עימוד ואיורי הנופלים: שמואל לעסרי
עימוד: תמי מגר, רינה בן גל
עיצוב כריכה: יוני שלמון, אליהו משגב, שמואל לעסרי
יעוץ גרפי: אליהו משגב
איורים בעמוד הסוגר: יוני שלמון

© כל הזכויות שמורות להוצאת קורן, תשפ"ה 2025

ספרי טובי, הוצאת קורן
ת"ד 4044 ירושלים 91040
טל': 02-6330530 פקס: 02-6330534
office@korenpub.com
www.korenpub.co.il

אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לאחסן במאגר מידע, לשדר או לקלוט בכל דרך או בכל אמצעי אלקטרוני, אופטי, מכני, או אחר כל חלק שהוא מן החומר שבספר זה. שימוש מסחרי מכל סוג שהוא בחומר הכלול בספר זה אסור בהחלט אלא ברשות מפורשת בכתב מהמוציא לאור.

מסת"ב 978-965-526-394-7 ISBN

נדפס בישראל 2025 Printed in Israel

תוכן העניינים

	מילים של התחלה
11.....	הקדמת העורכים
20.....	דבר נשיא המדינה יצחק הרצוג
	כשהכול יסתיים אתה תהיה גאה בי מאוד
23.....	ערן פרוכטזור
	עשרים הדקות הטובות בחיי
27.....	יואב מלייב
	לא מתחבר לכל המילים הגבוהות שמפרסמים על כל חייל שמת
29.....	אלון סקאג'יו
	אבקש שהעולם ישמע
37.....	אלחנן קלמנזון
	אני מבקש בלי נאומים סוחטי דמעות
41.....	אורי נחמיה אשכנזי
45.....	אביתר בנאי אם נפחד לא נהיה ראויים להם
	תחפשי לי ביורה ומלקוש
47.....	יונתן דין חיים
	איזו מדינה מיוחדת והזויה
51.....	ירון צ'יטיו
	אם כבר מסר מעולמות אחרים, שיהיה אותנטי
55.....	איתן קופלוביץ'
	אני עשיתי חיים משוגעים
59.....	עומרי שורץ

62	אשכול נבו מילים אחרונות וגעגוע
	פתאום התשובה ברורה לי מאוד
67	יפתח יעבץ
	אני מרגיש געגועים בכל הגוף
71	סופיאן דגש
	נלחמתי בשביל שתחיו, לא שתשרו
75	שחר פרידמן
80	צבי בן מאיר מילים ראשונות
	החלטתי לכתוב בשביל עוד איזה זיכרון
83	יאיר רויטמן
	כדאי שאשאיר הספד כלשהו על עצמי
87	לביא ליפשיץ
	יותר חזק מטנק
91	מתן וינוגרדוב
95	הרבנית ימימה מזרחי ומשה כותב בדמע
	מעולם לא פחדתי מהמוות
99	יוסף גיטרץ
	איזה כף, כולם באו לכבודי
103	אוריה יעקב
	הולכים להיכנס בשערי חיים ומוות
107	ניר חדר
113	אבי יששכרוף להסתכל לפחד בעיניים
	מקווה שתזכרו אותי
117	עדי ליאון
	בזכותכם צחקתי בלי סוף
123	איתי יהודה
	אם למות אז רק ככה
125	רועי דאוי
128	אבישג שאר ישוב בין חושך לאור

אם כבר אז כבר

- 133 ארוז מישלובסקי
סבא תהיה גאה בי, כי לא נפלתי לחינם
- 137 שי ארווס
למקרה ויקרה לי משהו יש לי משהו להגיד
- 141 עדי דגן
- 147 **סא"ל אבירן אלפסי | גיבורי ההווה שלנו**
תבין לפתע שאינך נצחי
- 151 מארק קוננוביץ'
תראו איזה אימפריה גידלתם
- 155 דניאל טואף
חשוב לי שתדעו שאין מאושרת ממני
- 161 קאמיי אחיאל
בשום אופן זה לא מכתב פרידה
- 165 יהונתן דויטש
- 168 **איריס חיים | המילים שאחרי המילים האחרונות**
עוד כמה רגעים אתם כבר איתי פה
- 171 נווה יאיר אסולין
שלוש מילים
- 175 איתי עמר
לא לעשות אישיו
- 177 אביעד ניימן
לא בתור סיסמה
- 181 אוריה איימלק גושן
- 184 **צור ארליך | הותיר אַחֲרָיו**
אני דואג שנישאר פה לתמיד
- 187 אייל מבורך טויטו
לא, אני לא מתחרט
- 191 איתי פריזט

	זה מה שיפה בעולם, שהוא לא יפה
197	שהם משה בן הרוש
200	ד"ר מיה טבת דיין הנה, הנה, כפות ידיים אל תהיו עצובים יותר מדי
203	אפרים יכמן אני קצת מפחד אבל אני שלם
207	אסף מסטר תקנו ערכת קריוקי לחבר'ה מדימונה
211	שמעון אסולין
214	ד"ר רוביק רוזנטל הגדולה והקשה באהבות ארבע מילים
219	אביב ברעם הבחירות שדורשות את ההקרבה הכי גדולה
221	נדב כהן ועכשיו זה תורי
227	לירון שניר תדעו שהלכתי עם הראש למעלה
231	דניאל קסטיאל
233	הרב תמייר גרנות עם הפנים לחיים בתקופות קשות צריך אנשים חזקים
237	בן ציון פלח כמו במעמד הר סיני
241	יוסי הרשקוביץ בשביל אותה מבוגרת שאומרת לי תודה ובוכה
245	ריף הרוש סליחה שהלכתי כל כך מוקדם
249	גלעד ניצן
252	צרויה שלו מתנה אחרונה אני לא מרשה לכם לשקוע בעצב
255	בן זוסמן

ומדי פעם תחייכו לעננים, אני אהיה שם

259 עדי ברוך

מה צריך להגיד כאן? אני מסכם את החיים?

263 רועי נגרי

270 תודות

בספר מופיעים השירים הבאים:

- עמ' 17 להשאיר / טנאי שלמה © כל הזכויות שמורות למחבר ולאקו"ם
עמ' 21 עשוי מאותיות / גורי חיים © כל הזכויות שמורות למחבר ולאקו"ם
עמ' 31 דברים יפים לראות / עמדי עידן © כל הזכויות שמורות למחבר ולאקו"ם
עמ' 43 שלחי אותו / עננה בע"מ, שחר רונית, פרנק בנימין © כל הזכויות שמורות למחבר ולאקו"ם
עמ' 61 עומרי שומע? / סובול יהלי © כל הזכויות שמורות למחבר ולאקו"ם
עמ' 64 שיר לגוני / נתן זך © כל הזכויות שמורות למחבר ולאקו"ם
עמ' 98 כמו בלדה / נתן יונתן © כל הזכויות שמורות למחבר ולאקו"ם
עמ' 145 אני פה / יהלומי תומר, קלימי יונתן © כל הזכויות שמורות למחברים ולאקו"ם
עמ' 214 מותי בא לי פתע / יוסף שריג © כל הזכויות שמורות למחבר ולאקו"ם
עמ' 242 אימא אבא וכל השאר / רייכל עידן, פוליטי ראובן, הפרויקט של עידן רייכל © כל הזכויות שמורות למחברים ולאקו"ם

אנו מודים לכל היוצרים שהביעו את הסכמתם לשימוש ביצירתם. המערכת עשתה ככל יכולתה על מנת לאתר את בעלי הזכויות של כל החומר שנלקח ממקורות חיצוניים. אנו מתנצלים על כל השמטה או טעות, ואם יובאו לידיעתנו, נפעל לתקנן במהירות הבאות.

עדן פרוביזור

סרן עדן פרוביזור ז"ל, מאלפי מנשה, קצין שריון בגדוד 52, חטיבה 401. נפל בקרב ברצועת עזה בה' בכסלו תשפ"ד, 18.11.2023. הותיר אחריו הורים ושלושה אחים. בן עשרים ואחת בנופלו.

עדן נבחר להיות מפקד הטנק הראשון שמוביל את החטיבה, מיומו הראשון של התמרון בעזה ועד שנפל.

ב־15.11.23 התקשר למשפחתו מתוך עזה מטלפון של אחד הנגדים שהכניס אספקה לשטח.

אחרי שיחות ארוכות עם אימו ואחיו, ביקש מאביו שיישאר לבד על הקו.

עדן לא היה פנוי לכתיבה תוך כדי הלחימה האינטנסיבית, ואמר לגיא אביו: אבא, אני מכתוב לך עכשיו את הצוואה שלי.

אביו כתב את המילים ונצר אותן. יומיים אחר כך עדן נפל בקרב, ואביו חלק עם המשפחה לראשונה את מילותיו האחרונות.

כשהכול יסתיים אתה תהיה גאה בי מאוד

עדן פרוביזור

אבא, אני מבקש לדבר איתך ברצינות ומבקש שתקשיב לי בלי לכעוס עליי.

אבא אנחנו כאן בתופת והמצב על הפנים. אני לא יכול להגיד לך מה יהיה, אבל יש סיכוי שאני לא חוזר הביתה אלא נשאר כאן. אני מבקש שתקשיב לי: אני רוצה שתמשיכו לחיות כאילו אני איתכם.

אל תיפלו ואל תחיו בעצב. מבקש שתמשיכו להנות מהחיים, לצאת למסעדות ולטוס לחו"ל וכל הדברים שאהבנו לעשות. אבא, אני רציני, אסור שתעשו משהו אחר. אני רוצה שתדע שאני גאה במה שאני עושה וגם אם יקרה לי משהו אז יקרה, והכול בסדר, אני במשימה של החיים שלי, שומר על ארץ ישראל.

ומבקש שתקשיב לי בלי לכעוס עליי: כשעדן יצא לקרב, גיא אביו מסר לו מכתב ובו שתי בקשות: להחזיר את כל חייליו בשלום, ולא לעשות דברים שיזכו אותו בצל"ש. חייליו של עדן סיפרו שלפני הכניסה לעזה הוא הקריא להם המכתב מאביו ובכה. הוא ידע שלא יקיים את בקשותיו של אביו.

אנחנו כאן בתופת: ככל שהגדוד של עדן התקדם בתמרון, כמות טילי הנ"ט שנורתה עליו הלכה והתגברה. עדן, שהיה מפקד הטנק המוביל, ידע שהוא מטרה חשופה ופגיעה במיוחד. יומיים לאחר השיחה עם אביו, במהלך הסתערות על ג'באליה, ספג הטנק של עדן פגיעה ישירה מנ"ט, ועדן נהרג.

יש סיכוי שאני לא חוזר הביתה: למחרת השיחה הזו אביו של עדן התקשר אליו וביקש ממנו שיחזור בו מהמילים האלה, ממילות הפרידה שלו, או שיחזור הביתה. "ביקשתי ממנו שימצא מחליף. זו הייתה הפעם הראשונה אי פעם שעדן צעק עליי", מספר אביו. "הוא אמר: אין דבר כזה. אתה חינכת אותי לזה – למנהיגות, לאחריות. זה התפקיד שהטילו עליי. אם מישהו יחליף אותי ויפגע במקומי, לא אוכל לחיות עם זה יום אחד."

כשהכול יסתיים וחברים שלי יספרו לך מה אני עשיתי כאן, אתה תהיה גאה בי מאוד. נתת לי הכול בחיים ואני מבקש שבאמת תקשיב לי.

היו לי חיים טובים, חיים מלאים, ומלא אושר וטוב. מקווה שאלוהים יהיה איתי, אבל גם אם לא - תדעו שאהבתי אתכם והיו לי חיים מעולים.

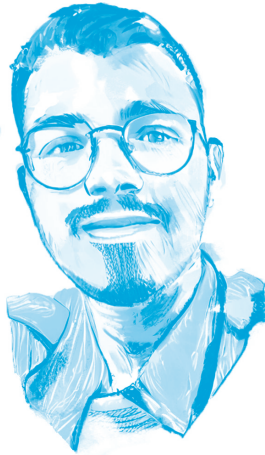
*גאא אגרה חייב אכרהב'ים מי אגרי צב
כי רוק ככרה אל יכאל אכרהב'ים.*

כשהכול יסתיים וחברים שלי יספרו לך מה אני עשיתי כאן, אתה תהיה גאה בי מאוד: אחרי מותו, חבריו של עדן סיפרו למשפחתו מסיפורי גבורתו. באחד המקרים, בכניסה למחנה שאטי, נקלע הגדוד של עדן למארב של עשרות טילי נ"ט. אחרי שעות של לחימה קשה, כשסוף-סוף הגיעה רגיעה, המג"ד עדן את הכוח על מפקד בכיר של חמאס שנמצא באזור ועומד לברוח.

הקשר דמם. אחרי הלחימה האינטנסיבית אף אחד לא מיהר להיכנס שוב לקו האש.

אחרי כמה שניות של שקט מתוח, נשמע בקשר קולו של עדן: "קודקוד כאן שלוש, יוצא להתקפה".

באירוע אחר, הטנק של עדן וחבריו היה תקול והם התרחקו מטווח האש. בזמן שהיו בהפוגה, קילומטרים מאזור הלחימה, עדן הבחין שאחד הקצינים לא מגיב לקריאות בקשר וחשש לשלומו. הוא הזניק את הצוות לטנק התקול שהניע בדרך נס, ונסע על דעת עצמו בחזרה ללב הלחימה. "חבר תקוע, וכולנו צריכים להציל אותו", אמר לחייליו. כשהגיעו אל הקצין גילו שהוא פצוע ללא הכרה, והצליחו להציל את חייו.

יואב מלייב

סגן יואב מלייב ז"ל,
מקריית אונו, סגן קצין
קשר גרודי בגדוד 77
בשריין, חטיבה 7.
נפל בקרב על מוצב
יפתח בכ"ב בתשרי
תשפ"ד, 7.10.23.
הותיר אחריו הורים,
שלושה אחים ובת זוג.
בן תשע-עשרה
בנופלו.

מאז הטירונות ועד הרגע האחרון בחייו, יואב כתב בפנקס כיס קטן. בכריכתו האחורית היה דף שיואב תלש מהפנקס וכתב בראשו: "להסתכל כשקשה". תחת הכותרת נכתב: "ראש מורם. להוות דוגמה. להיות הכי טוב. לחתור למגע. להתאפס וסוויץ' במוח. לטרוף ברבאק".

בשבעה באוקטובר הוביל יואב קרב קשה מול מחבלי חמאס שניסו לפשוט על מוצב יפתח הסמוך לזיקים. לאחר כשעה של לחימה עיקשת הוא נפצע אנושות. בדקות הקצרות שבין הפציעה לבין מותו בחר יואב לשלוף בכוחותיו האחרונים את פנקס הכיס שלו, אף על פי שהיה עליו גם טלפון נייד. הוא כתב בפנקס את מילותיו האחרונות בכתב יד חלש ומטושטש.

עשרים הדקות הטובות בחיי

יואב מלייב

20 דק' הטובות בחיי

עלינו עד פה בזחילה, נפצעתי ויש מטח עכשיו.
חושב עליך ואחשוב כל המסע.

י.א. מ.א. - א.ל. א.ל.

20 דקות הטובות בחיי: "כדי להבין את המשפט הקצר והמפליא של יואב", מסבירים הוריו מאיה ואלכס, "צריך לצלול אל מה שמקופל באותן דקות, שהיו תמצית מזוקקת של כל מה שיואב הזכיר לעצמו תמיד בפתק 'להסתכל כשקשה'".

בשל בעיה רפואית שהייתה לו, יואב יכול היה לקבל פטור משירות קרבי. הוא בחר להיאבק והצליח להגיע לתפקיד קצין תקשוב במסלול קרבי.

בימים שלפני השבעה באוקטובר החליט מיוזמתו, מתוך תחושת אחריות לכשירות הגדוד, להשקיע לילות שלמים כדי לתקן יחד עם חיילת נוספת את כל תקלות התקשוב של הטנקים שבגזרה, שהייתה אז שקטה מאוד.

בשישה באוקטובר כתב לאביו בווטסאפ, בתשובה לשאלה 'מה שלומך?', "שלומי כשלום הטנקים שלי. לא משהו".

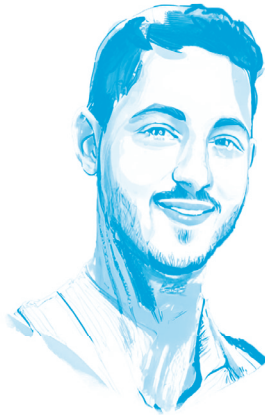
בבוקר השבעה באוקטובר, כשהחלה מתקפת הטילים, יואב הספיק לתמוך באותה חיילת, שלקתה בחרדה. הוא חיבק אותה ואמר לה: "אני רוצה שתמיד תזכרי שבזכותך יש עכשיו עוד ארבעה טנקים כשירים על הגדר".

יואב היה הקצין התורן ולמרות שהיה נטול ניסיון קרבי, לקח אחריות על הלחימה במוצב.

הוא הנחה את החיילים החמושים במיגונית לשמור על אלו שבפנים ולא לבוא בעקבותי, וזינק יחד עם חמישה לוחמים נוספים להדוף את המחבלים הרבים שארבו מחוץ לשער הבסיס.

בקרב הראשון והאחרון בחייו יואב חיזק ועודד את הלוחמים הוותיקים שלצידו ויחד הם הצליחו, מעטים מול רבים, למנוע את כיבוש המוצב.

אני אוהב אותך: יואב, שכל חייו הקפיד לדייק במילים, לא ציין נמען ספציפי בשום חלק במכתב. "הוא בחר בדיוק מה לכתוב ולא השמיט מילה", אומרים הוריו. "הוא כתב לכל מי שאוהב אותו, ואהבו אותו הרבה אנשים". יותר מהידיעה למי מכוונות המילים, הם מספרים, מנחמת אותם הידיעה שמילותיו האחרונות היו אהבה.

אלון סקאג'יו

סרן אלון סקאג'יו
ז"ל, מחדרה, התגייס
לדוברכן בחטיבת
הקומנדו ולאחר
קורס קצינים שובץ
כמפקד צוות הצלפים
בסיירת חרוב,
חטיבת כפיר. נפל
בקרב במהלך מבצע
במחנה הפליטים
ג'נין בכ"א בסיוון
תשפ"ד, 27.6.2024.
הותיר אחריו הורים,
אחות, אח ובת זוג.
בן עשרים ושתיים
בנופלו.

אלון כתב את המכתב ב־22.11.23, לפני
הכניסה שלו לעזה, בפתק נעול באפליקציית
הפתקים בטלפון תחת הכותרת "למקרה ש".

הוא סיפר לחברו עידו על המכתב, ונתן לו
את סיסמת הגישה לפתק הנעול. גם עידו כתב
מכתב פרידה, על דף. הם סיכמו שאחרי שיצאו
מעזה ימחקו וישרפו יחד את המכתבים.

שניהם חזרו בשלום מעזה. עידו שרף את
מכתבו, אבל אלון לא מחק את המכתב שלו.

לאחר שהשתתף במבצעים רבים בעזה אלון
המשיך לפעילות מבצעית גם באיו"ש.
בקרב שבו לחם בג'נין, תוך שהוא מפנה
פצועים תחת אש, הופעל מטען על אלון
וחייליו. אלון ספג בגופו את כל עוצמת המטען
ונהרג. כל החיילים שהיו סביבו, כעשרים
במספר, ניצלו.

במהלך השבעה קיבלה המשפחה את מכשיר
הטלפון של אלון, שהתרוסק מפיצוץ המטען.
דרך המסך המרוסק הם הצליחו לקרוא את
המכתב האחרון.

לא מתחבר לכל המילים הגבוהות שמפרסמים על כל חייל שמת

אלון סקאג'יו

למקרה ש

אני רוצה שתקימו לזכרי מבשלת בירה שתקרא "דוברכן"
עם כמה סוגי בירות שיתפתחו עם הזמן, להלן:

"בלי וואסח" בירה שמזכירה את גולדסטאר חצי כהה

"רגוע" בירה חיטה

"IPA" פשוט IPA

"90" בירה 9% חזקה וטעימה מאוד

"פנתרה" בירה שכולם אוהבים ומתאימה לכולם

"היא חלום" בירה מיוחדת כהה/בירה דוברכן

"מדויקת" בירה שמזכירה את ווינשטייפן בטעם והיא

פשוט מדויקת (כמו צלף 😊)

20-35% מהכנסות החברה ייתרמו ליחידה שהיא חלום.

יכולים לשחק עם השמות, אני מאשר.

שתקימו לזכרי מבשלת בירה שתקרא דוברכן: בכל יום שישי אלון וחבריו היו יושבים יחד עם בנות הזוג שלהם במבשלת בירה קבועה.

מאז שאלון נהרג, חבריו עסוקים בהגשמת המשימה השאפתנית שהטיל עליהם. שרון, בת הזוג שלו, שבאופן אישי לא אוהבת בירה, מנהלת את עמוד האינסטגרם "בירה דוברכן" המתעד את תהליך הקמת המבשלה לזכרו של אלון.

גם בחברת גולדסטאר התרגשו ממילותיו האחרונות של אלון והוציאו לזכרו מהדורת בירה מיוחדת שעליה מודפס שמו ומשפטים נבחרים מהמכתב.

פעם בשנה אירוע של המבשלה, בשר טוב (המבורגר/ על האש), דוכנים, איזה עגלת קפה טובה, והרכה בירה. שהאירוע יוקדש ליחידה ויהיה על שמי לא משהו מפוצץ מדי, צנוע עם המון אנשים שמחים.

בהלוויה שלי אני רוצה שינגנו את השיר "דברים יפים לראות" של עידן עמדי, תקשיבו למילים, תמשיכו הלאה יש עוד דברים יפים לראות...

אני לא מתחבר למילים הגבוהות שמפרסמים על כל חייל שמת, כותב כאילו הוא מינימום אלתרמן.

אני מאמין במעשים ובדברים בפועל ואני מאמין שעשיתי כל מה שיכולתי בשביל לשמור על האנשים והמקום שאני הכי אוהב. תהיו אנשים של מעשים, לא של דיבורים.

אמא ואבא

אין לי הרבה מה לכתוב לכם, את מה שאני חושב עליכם אני מקווה שאתם יודעים.

אני אוהב אתכם מאוד ומודה לכם על כל מה שעשיתם עבורי כל החיים, חינכתם אותי מעולה, תודה שלא ויתרתם לי, הצקתם והייתם ברגעים הקשים.

אל תהיו עצובים, תמשיכו לחיות ולחייך בשביל המשפחה, תהיו אנשים טובים. אוהב אתכם מלא.

בהלוויה שלי אני רוצה שינגנו את השיר "דברים יפים לראות": בזמן הלוויה, איש לא ידע על הבקשה הזו. עומרי גליקמן, סולן התקווה 6, ביצע את 'בעולם שלה', השיר שאלון ושרון תכננו שיהיה שיר הכניסה שלהם לחופה. רק במהלך השבעה קיבלה המשפחה את הטלפון של אלון ובו המכתב האחרון. ימים ספורים אחר כך הגיע עידן עמדי אל בית הוריו של אלון, וביצע עבור המשפחה והחברים את שירו 'דברים יפים לראות'. "שרתי הרבה שירים בלוויות", סיפר עידן, "אבל מעולם לא ביקשו ממני לשיר שיר כזה אופטימי".

עמית

אני מאחל לך שתצליחי בכל דבר שתעשי, שתמצאי בחור איכותי וטוב, תתחתני איתו ותקימי לך משפחה חמה ואוהבת. תקחי את החיים בקלילות ותחייכי, זה יעשה לך טוב.

אריאל

אני לא יודע כמה תזכור ממני, אבל תמשיך את דרכי, תהיה אדם טוב, תעזור תתנדב ותצליח. אתה ילד מדהים, תהיה ערכי ותאהב את המדינה שלנו, תגן עליה ותביא את עצמך לקצה.
אני בטוח שתגיע למקומות הרבה יותר גבוהים ממני.

אני מבקש בלי יותר מדי פרסום וראיונות ושטויות, אפשר לדבר או לספר אבל לא צריך יותר מדי, בלי ראיונות של הדור שמספר כמה שהוא היה טוב ומדהים... לא אוהב את השטויות האלה.

שרון

אני אוהב אותך, תודה על כל רגע מאושר, כל חיבוק כל נשיקה כל עזרה כל רגע מנוחה שנתת לי, תודה שהיית שם בשבילי באש ובמים.

אני לא מסוגל לדמיין את עצמי בלעדייך, זה פשוט כל כך שונה, את חלק מהחיים שלי.

ראיתי אותנו מתחתנים ומביאים ילדים יפים לעולם והכל היה לי בראש, לצערי לא נזכה לזה, אבל את צריכה להמשיך.

אל תתני לזה להכניס אותך לדיכאון ולמחשבה שכל הקרובים לך הולכים, תחייכי! תמשיכי לחיות, תעשי דברים טובים לסביבה, תזכרי אותי ותתקדמי, תקימי משפחה ותאהבי אותם יותר משאהבת אותי.

את הדבר הכי טוב שקרה לי ואני מאחל לך שיהיה לך טוב, אני מסתכל עלייך ושומר עלייך תמיד.

מבקש ממך בלי דרמות ופרסומים מיותרים, לא צריך לעשות את הפוסט החברות הקבוע. תמצאי את הדרך שלך לזכור/להזכיר.

למחשבה שכל הקרובים לך הולכים: אבא של שרון נהרג בתאונת עבודה כשהייתה בת ארבע. אחיה איבד את בת זוגו בנובה. אלון, שיוזע כמה אהובים איבדה, מבקש במילותיו האחרונות לחזק אותה במקרה שתאבד גם אותו. **הפוסט החברות הקבוע:** שרון ואלון היו מדברים על הכול, וצחקו לא מעט גם על המוות. אלון היה מראה לה פוסטים של בנות זוג של נופלים ומתגרה בה: "אם יקרה לי משהו, גם את תכתבי כזה?".

חברים

אם תקראו את המכתב הזה ולא תצליחו לגבש דעה ברורה על מה שאני חושב עליכם אז נכשלתי, אני אוהב כל אחד מכם, הרגיש לי מיותר לכתוב פסקה לכל אחד.

הפכתם לי את החיים לטובים יותר ומלאים יותר ואני מודה לכם על כך, אוהב כל אחד מכם ואסתכל עליכם מלמעלה בגאווה בידיעה שאתם ממשיכים את חייכם בזכותי ואין מאושר ממני.

תחייכו, תהיו אנשים טובים, תתרמו מעצמכם למדינה שלנו ותחיו ללא חרטות.

תזכרו תמיד: בלי סימני שאלה רק קריאה!

יש לכם משימות להמשך ממני, מקווה שכל אחד יודע מה הם ומי שלא אני אגיד לו בחלום או דרך סבתא.

דרך סבתא: סבתא של אלון היא קוראת בקפה ופותחת בקלפים. כשאלון וחבריו היו יוצאים הביתה, נהגו לקפוץ אליה כדי שתקרא להם בקפה ותייעץ להם. אלון מאיים על חבריו שאם לא יגשימו את משימות החיים שהוא מצפה מכל אחד מהם, הוא יזכיר להם דרכה.

צוות 90

צוות 90 אתם בין הדברים הטובים שקרו לי בחיים, תודה על כל החוויות שנתתם לי ועל כל הרגעים המדהימים שחוויתי איתכם. אוהב כל אחד ואחד מכם, תמשיכו לחיות ולעשות טוב למדינה, תקחו חלק בעמותה וביחידה שלנו.

אין מילים שיכולות להסביר את כמות האהבה שלי לצוות, תזכרו אותי ותחיו את החיים שאני לא הספקתי.

נלחמתי בשביל איתי ובשביל אורוש ובן וגדליה וכל מי שהלך בדרך.

נלחמתי בשביל איתי ובשביל אורוש ובן וגדליה וכל מי שהלך בדרך:
לאחר מותו גילתה המשפחה בטלפון של אלון פתק נעול תחת הכותרת "למענם".

בפתק נכתב:

"איתי יהודה באוסי - 12/10 קבוצת יבנה
ליאב אלוש - 17/12 בית העלמין גדרה
בן ברונשטיין - 11/10 בית העלמין חולון
אור (אורוש) יוסף רן - 10/10 גבעות עולם
פדיה מרק - 1/11 הר המנוחות
יוסף גדליה - 11/10 הר הרצל
יובל יפה - 13/10 בית העלמין צופית
בן שלי - 14/12 קדרון"

ביציאות של אלון מהצבא, לפני שנסע לביתו, נהג לפקוד את בתי הקברות ולבקור את חבריו.

אם נפחד לא נהיה ראויים להם

אביתר בנאי | זמר יוצר

לפני כמה שנים הייתה לי שיחה עם נער חולה סרטן בימי האחרונים. שיחה מופלאה שנצרכה בי.

שאלתי אותו מה הוא רואה כשהוא עוצם עיניים. האם הוא יכול לראות בתוכו מרחבים?

הוא אמר שהוא רואה מפלים ענקיים, כמו מפלי הניאגרה בקנדה. יש בתוכי מראות נפלאים. מפלים ונופים. יש בי עולם. כך הוא אמר. אני מוכן להביט בפלא של הקץ. המוות והנצח, הגוף והנשמה, הכאב והיופי, הכול מעורבב לי ביחד. כך הוא אמר. הבנו זה את זה והתרגשנו שמצאנו חבר. הוא היה האדם הראשון ואולי היחיד שפגשתי שהסכים לראות יופי בתוך האמת המרה והאכזרית של ההילקחות.

מכתבים אחרונים של נערים שצועדים באומץ בלתי נתפס אל תוך התופת.

הזעם שזה מעורר כלפי אלוהים, כלפי המדינה ומנהיגיה, הפחד מפני הריק והייאוש. בלתי אפשרי לקרוא ספר כזה.

כל כך עצוב, קורע את הלב. מרסק. מפחיד.

אבל העניין הוא, שהפחד והסירוב להביט מסוכנים יותר מהכאב הנורא שיש בהסכמה לקרוא.

הזעם והפחד מסוכנים בעיני הרבה יותר מאשר לקרוא ולבכות ולבכות ולבכות. לפגוש את הריק והספק ולהתיר אותם בדמעות ובשיתוף.

בסרט 'אמריקן ביוטי' משנות התשעים יש דמות של נער פיוטי שמצלם את החיים. הכול. הוא רואה פלא ויופי בכל הדברים והמצלמה היא לו מכחול ועט לרשום את הפלא. הוא מצלם שקית נייר מתעופפת ברוח הסתיו, הוא מצלם את אבא שלו מכה אותו, הוא מצלם את הנערה מהבית ממול, והוא גם מצלם אישה חסרת בית מתה ממנת יתר ברחוב. הוא פתוח לכל מה שהחיים האלה יש בהם. האור והחושך, הכאב והזעם, התשוקה והאלימות. אין בו פחד. הוא מצלם ורושם הכול. הכאב הופך לשיר כשמסכימים, כשלא מקשיחים את הלב.

לא לסגור את הלב. זה יעשה את הכול הרבה יותר קר ומסוכן. האומץ והיופי של הנערים האלה. המחיר שהמשפחות שילמו. כל היופי האינסופי הכרוך בכאב העצום, האכזרי והבלתי נתפס, רוצה בית בלב שלנו.

רוצה לשנות אותנו.

אם נפחד ולא ניתן להם מקום בלב שלנו, לא נוכל להיות ראויים להם. לא נוכל להשתנות. והם יישארו מחוץ לנו, מבודדים בכאבם, וכמו הכול היה לשווא.

בנו של קלונימוס קלמן, האדמו"ר מפיאסצנה, נרצח בשנות הזעם של מחנות הריכוז בפולין.

בהספד לבנו אמר הרב שהקורבן בבית המקדש היה מתקבל ברצון רק בתנאי שמביא הקורבן היה מתוודה ומבקש לשנות את דרכיו לטובה, ואילו בלי וידוי הקורבן היה לשווא. כדי שמותו של בני לא יהיה לשווא, אמר, אני מצהיר: רצוני להשתנות.

על האדמה המדממת הזאת תקום חברת מופת. אנחנו מחויבים לנופלים ולבני משפחתם שקורבנם לא יהיה לשווא. בשביל זה צריך לפתוח את הלב ולתת למכתבים האלה להמיס אותנו, לשפוך דמעות כמים ולהסכים לחיות ולפעול בעולם בלב פתוח ובשאיפה לשינוי, לאחווה ולשלום.